

5.1.2 PORUŠOVÁNÍ POSVÁTNOSTI ŽIVOTA

Dříve než jsem tě vytvořil v životě matky, znal jsem tě, dříve než jsi vyšel z lůna, posvětil jsem tě, dal jsem tě pronárodům za proroka.“

Dnes bychom si měli promyslet a upevnit své postoje v oblasti obrany života.

Vnímáš, že 5. přikázání chrání tvůj život?

Co je víc, kvalita života nebo život sám?

Kdo má právo rozhodovat o lidském životě? Kdy a za jakých okolností?

Čím se obhajují potrat, eutanazie, sebevražda a další útoky proti životu?

Po jisté době přinesl Kain Hospodinu obětní dar z plodin země. Také Ábel přinesl oběť ze svých prvorozených ovcí a z jejich tuku. I shlédli Hospodin na Ábela a na jeho obětní dar, na Kaina však a na jeho obětní dar neshlédl. Proto Kain vzplanul velikým hněvem a zesinal v tváři. I řekl Hospodin Kainovi: „Proč jsi tak vzplanul? A proč máš tak sinalou tvář? Což nepřijmu i tebe, budeš-li konat dobro? Nebudeš-li konat dobro, hřích se uvelebí ve dveřích a bude po tobě dychtit; ty však máš nad ním vládnout.“ I promluvil Kain ke svému bratru Ábelovi. Když byli na poli, povstal Kain proti svému bratru Ábelovi a zabil jej. Hospodin řekl Kainovi: „Kde je tvůj bratr Ábel?“ Odvětil: „Nevím. Cožpak jsem strážcem svého bratra?“ Hospodin pravil: „Cos to učinil! Slyš, prolitá krev tvého bratra křičí ke mně ze země. Nyní budeš proklet a odvržen od země, která rozevřela svá ústa, aby z tvé ruky přijala krev tvého bratra.

Kdo prolíje krev člověka, toho krev bude člověkem prolita, neboť člověka Bůh učinil, aby byl obrazem Božím.

„Tady je to mé tajemství, úplně prostinké: správně vidíme jen srdcem. Co je důležité, je očím neviditelné.“

„Co je důležité, je očím neviditelné,“ opakoval malý princ, aby si to zapamatoval.

„A pro ten čas, který jsi své růži věnoval, je ta tvá růže tak důležitá.“

„A pro ten čas, který jsem své růži věnoval,“ řekl malý princ, aby si to zapamatoval.

„Lidé zapomněli na tuto pravdu,“ řekla liška. „Ale ty na ni nesmíš zapomenout. Stáváš se navždy zodpovědným za to, cos k sobě připoutal. Jsi zodpovědný za svou růži.“

Jsem zodpovědný za svou růži,“ opakoval malý princ, aby si to zapamatoval.

Páté přikázání zní naprosto jasně: "Nezabiješ". To se týká lidského života. Bůh učinil člověka pánem na této zemi (samozřejmě ze svého panství se budeme odpovídat Bohu). Je to také něco, čím se podobáme Bohu. On nechce vše řídit sám, ale předává člověku pravomoc nad tímto světem. Dává nám účast na své moci. Vše je člověku podřízeno. Vše může člověk (s rozumem) ovládat a i zabíjet. Lidské vládě je vyňato jen jedno - lidský život. Panství nad lidským životem patří výhradně do Boží pravomoci.

P. Ježíš přenáší starozákonní přikázání z negativní formy do pozitivní. "Slyšeli jste, že bylo řečeno předkům Nezabiješ. Kdo by zabil, propadne soudu. Ale já vám říkám: Každý, kdo se na svého bratra hněvá, propadne soudu; kdo svého bratra tupí, propadne veleradě; a kdo ho zatracuje, propadne pekelnému ohni. Přinášíš-li tedy svůj dar k oltáři a tam si vzpomeneš, že tvůj bratr má něco proti tobě, nech tam svůj dar před oltářem a jdi se napřed smířit se svým bratrem, teprve potom přijď a obětuj svůj dar. "

Křesťané si mnohdy hlídají čistotu svého srdce a chápou to nejvíce v oblasti smilstva šestého přikázání. Ale před šestým stojí páté, které je důležitější. Jeden kněz říkal, že mnohdy se soustředíme na různé neřesti a uniká nám, že žijeme v nepřátelství, nenávisti, neodpuštění se svými bližními, natož křesťany. To je zahrávání si se svou spásou. P. Ježíš mluví naprosto jednoznačně.

Lidský život je posvátný. Člověk jako jediný zůstává ve zvláštním vztahu ke Stvořiteli. (KK 2258). Člověk jako jediný z celého tvorstva je schopen poznávat a chválit svého Stvořitele. Mohu sáhnout na život druhého člověka jen v případě oprávněné obrany. To netvoří výjimku ze zákona Stvořitele, ale člověk chrání svůj život (mě nevinného), jako vyšší dobro před útočníkem, i za cenu jeho zabití. Nejedná se tedy působit zlo, ale chránit vyšší dobro. Oprávněná obrana může být nejen právo, nýbrž i závažná povinnost toho, kdo je odpovědný za život druhých. (KK 2265)

Vážným proviněním proti pátému přikázání je **hřích vraždy**. Jedná se o úmyslné zabití bližního, pokud nebylo v rámci oprávněné obrany. Může se jednat o odmítnutí pomoci ohrožené osobě nebo zanedbání nějakých zásad, které mohou přivodit smrt. Samozřejmě do této oblasti spadá **riskování se životem** (jízda autem, nebezpečné sporty atd.). Dalšími hříchy jsou **umělý potrat a přímá eutanazie**. *Jen Bůh je pánem života od jeho počátku až k jeho konci.* (KK 2258) Postoj víry církve je, že ve chvíli oplodnění vzniká nový lidský jedinec, kterému Bůh vlévá nesmrtelnou duši. Tento postoj potvrzuje genetika, která určuje převratnou událost početí, od té chvíle už to je jen vývoj. Věda potom samozřejmě nedokáže určit hranici, kdy vzniká lidský jedinec. Rodiče mohou plánovat porodnost dovolenými prostředky před početím, nikoliv po početí. Potrat je vážným hříchem nejen proti novému životu, ale také vůči přirozenosti ženy, která je nasměrována k tomu, aby dala život. *Prenatální diagnostika (rozpoznání nemoci před porodem) je mravně dovolená, respektuje-li život a integritu zárodku a lidského plodu a je-li zaměřena na jeho ochranu nebo na jeho individuální uzdravení Těžce však odporuje mravnímu zákonu, počítá-li, v závislosti na nález, s možností vyvolat potrat: Diagnóza se nikdy nesmí rovnat rozsudku smrti.* (KK 2274) Jakákoliv manipulace s lidskými zárodky (děti ze zkumavky), klonování, používání jako pohotový biologický materiál je nedovolená. Odporuje důstojnosti lidské osoby být počat, nošen a zrozen jiným způsobem, než určil Stvořitel. Věda může pomáhat v tomto přirozeném způsobu zrození lidské osoby, ne ho nahradit.

Dalším problémem, který v dnešní době nabývá na aktuálnosti, je přímá eutanazie. Spočívá v ukončení života osob postižených, nemocných nebo už blízkých smrti, ať už jsou důvody a prostředky jakékoliv. Často je vedena záměrem ukončit život s těžkou nemocí. Je to spojené s vytrácením křesťanských hodnot, kde i nemoc a utrpení mají svou cenu. Neznamená to, že člověk si nemůže přát smrt. Může se i za smrt modlit, ale nesmí nic udělat a opomenout, aby se řádně staral o svůj život. Nejedná se ani o udržení života za každou cenu. Člověk je povinen použít řádných prostředků ve společnosti dostupných. Není povinen použít nadstandardní lékařské péče. V dnešní době se začíná mluvit i o právu na smrt neprodlužovat život za každou cenu. Lze z vážného důvodu tišit i velkou bolest prostředky, které rychle zkracují život.

Člověk není jen tělo. Připodobněním můžeme "zabít" i duši druhého člověka. Do této oblasti padají hříchy **pohoršení** a **navádění ke hříchu**. Navádění je přímé vybízení ke zlému jednání. Ale pohoršení je jednání (nemusí být samo o sobě špatné), které svým příkladem navádí bližního ke špatnému jednání. Kristova slova: *"Kdo by pohoršil jednoho."* Tato oblast je zvláště citlivá ve výchově dětí a zvyšuje závažnost hříšného jednání.

Nejen můj život, ale život každého člověka, je velkým darem Božím, nejen pro něho, ale také pro mě. Člověk, pokud chce opravdově milovat Boha, nemůže být lhostejným k druhým. Mnohdy by člověk chtěl milovat celý svět, všechny lidi, to po nás Bůh nežádá. Miluj především toho, koho máš před sebou!

Člověk není pánem života druhých, ale ani svého. Život jsme si nedali a nemůžeme si ho ani vzít. Hřích **sebevraždy** je vážným proviněním. Církev v poslední době přehodnotila svůj postoj k sebevrahům, protože nemůžeme vědět, nakolik tam byla soudnost a také přičitatelnost daného jednání.

Jednou, když jsem byl nováčkem na High School, uviděl jsem kluka z naší třídy, který šel ze školy domů. Jmenoval se Kyle. Vypadalo to, že nese domů všechny své učebnice. Myslel jsem si: 'Kdo by odnášel v pátek všechny knížky? Musí to být pěkný trouba.' Já měl naplánovaný celý víkend - párty a fotbalový zápas s přáteli na zítřejší odpoledne. Jak tak jdu, uviděl jsem bandu kluků, co utíkali jeho směrem. Běželi na něj! Vytrhli mu knížky z rukou, podrazili nohy tak, že přistál v blátě. Jeho brýle odlítly a viděl jsem je dopadnout do trávy asi 10 stop od něj. Podíval se na mě a já uviděl ten strašný smutek v jeho očích. Rvalo mi to srdce. Přiběhl jsem mu na pomoc, a jak se plazil a hledal brýle, uviděl jsem v jeho očích slzy. Podal jsem mu je a řekl: 'Tihle kluci se neumí normálně chovat!' Podíval se na mě, řekl: 'Díky!' a na jeho tváři se objevil úsměv. Byl to jeden z těch úsměvů, co projevují skutečnou vděčnost. Pomohl jsem mu sebrat knížky a zeptal se, kde bydlí. Ukázalo se, že nedaleko mě. Nesl jsem mu pár knížek a celou cestu jsme si povídali. Ukázalo se, že je to prima kluk. Celý víkend jsme byli spolu venku a já poznal Kylea víc a oblíbil si ho. I mí přátelé ho vzali mezi sebe.

V pondělí ráno byl Kyle s hromadou knížek zpátky. Zastavil jsem ho a se smíchem řekl, že bude mít dobré svaly z těch knížek. Jen se smál a polovinu knížek mi naložil. Během čtyř let jsme se stali nejlepšími přáteli. Poslední rok jsme se přemýšleli o nějaké střední škole. On se chtěl stát lékařem a já hodlal využít stipendia na práci kolem fotbalu. Kyle byl premiantem třídy, tedy si musel připravit proslov na závěrečnou slavnost školy. Zlobil jsem ho, že si zamachruje, ale byl jsem rád, že to nemusím být já tam nahoře a mluvit. Závěrečný den byl tady. Viděl jsem Kylea, vypadal skvěle! Byl jeden z těch kluků, který dospěl a našel se během let na High School. Zesílil a moc mu slušely brýle. Dnes byl ten den! Viděl jsem, jak je nervózní z proslovu, tak jsem šel za ním, poplácal ho po zádech a řekl: 'Hej, chlape, budeš dobrej!' Podíval se na mě tím vděčným pohledem, usmál se a řekl 'Díky!'. Začátek proslovu měl za sebou, odkašlal si a pokračoval: 'Závěr školy je čas, abychom poděkovali všem, co nám pomohli přes tyto těžké roky. Rodičům, učitelům, sourozencům, možná trenérovi, ale hlavně přátelům. Jsem tady, abych vám všem, kteří jste někdy přítel, řekl, že být někomu přítelem, to je ten největší dárek, který můžete někomu dát! Řeknu vám příběh. Díval jsem se nevěřící na svého přítele, když začal vyprávět o dni, kdy jsme se poprvé potkali. Plánoval, že se o víkendu zabije. Mluvil o tom, jak si vyklidil školní skříňku, aby jeho máma s tím neměla později starosti a nesl si věci domů. S vážností se na mě podíval a malinko se usmál: 'Díky Bohu jsem potkal přítele. Ten mě zachránil od mého nevysloveného rozhodnutí!' Slyšel jsem to zděšení v davu, když ten příjemný a populární kluk nám řekl vše o svém nejslabším životním momentu. Viděl jsem jeho mámu a tátu, jak se na mě dívají s vděčností v očích. Dodnes si neuvědomuji hloubku svého činu.

Nikdy nepodceňujte sílu okamžiku. Jedním jediným gestem můžete změnit život člověka. Někdy k lepšímu a taky občas k horšímu. Bůh nás vložil do života toho druhého, abychom někdy zasáhli. Hledejte Boha v přátelích!